De fractie van Pro Rijswijk heeft de volgende vragen over de voorgenomen sluiting van het azc aan de Lange Kleiweg:

1. Hoe groot is de eigen taakstelling huisvesting statushouders van Rijswijk voor 2026 en 2027? De taakstelling voor de gemeente Rijswijk voor 2026 bedroeg 105 en voor de eerste helft van 2027 42. Het is nog niet bekend wat de taakstelling van de tweede helft van 2027 wordt. De verwachting is rond de 50. Hoeveel statushouders heeft Rijswijk in 2025 en 2026 tot nu toe gehuisvest, en hoe groot is de achterstand op dit moment?): We startten 2026 met een voorsprong van 31 op de taakstelling (ivm oplevering van de woningen in Novum). De taakstelling 2026-I was 50-31=19 statushouders. De taakstelling over de voorgaande periode (2026-II) is niet volledig gehaald, waardoor we dit tweede half jaar met een achterstand startten boven op de taakstelling van 55; hierdoor zijn we op trede 1 van de IBT-ladder gekomen. De achterstand is 41.
2. Worden deze statushouders gehuisvest in de reguliere sociale woningvoorraad van de corporaties? Statushouders worden zo min mogelijk gehuisvest in de reguliere sociale woningvoorraad van de woningcorporaties. Zo nee, welke vorm van huisvesting heeft het college dan op het oog? Momenteel is een ambtelijke werkgroep deze opgave aan het uitwerken. Op welke locatie, met hoeveel woonruimtes, wanneer is die gereed en wat kost dat? Als er nog geen locatie is: waarom gaat het college een harde verplichting van 200 extra statushouders aan zonder te weten waar zij komen te wonen? Zoals is opgenomen in het coalitieakkoord is dat gedaan om te voldoen aan de wettelijke verplichting van de Spreidingswet.
3. Overweegt het college het terrein aan de Lange Kleiweg na sluiting van het azc te gebruiken voor huisvesting van statushouders? Zo ja, waarom sluit het college dan een goed functionerende opvanglocatie om op dezelfde plek een nieuwe voorziening in te richten? Voor de huisvesting van statushouders loopt een brede verkenning. U ontvangt op korte termijn een RIB waarin de functionele invulling van het terrein aan de Lange Kleiweg (Hof van Elsenburg) wordt toegelicht.
4. Welke rol hebben de woningcorporaties (onder meer Vidomes, Rijswijk Wonen) bij de huisvesting van deze extra groep, ook na een eventuele tijdelijke periode? Zijn zij vooraf geraadpleegd, en zijn er over de jaren 2027 tot en met 2031 afspraken met hen gemaakt? Het uitgangspunt is om statushouders zo min mogelijk te huisvesten in de sociale woningvoorraad van de woningcorporaties. Er hebben (nog) geen gesprekken plaats gevonden met de woningcorporaties.
5. Op 15 oktober 2026 sloten Rijk, VNG, IPO en Aedes het Akkoord aanvullende vormen van huisvesting. Gemeenten werken daarin hun achterstand in de huisvesting van statushouders versneld weg met onder meer flexwoningen, woningdelen en transformatie van gebouwen, met steun van het Rijk. Wij hebben vernomen dat Rijswijk in de VNG tegen dit akkoord stemde. Waarom? Hoe rijmt het college die tegenstem met het overnemen van 200 statushouders van Wassenaar, waarvoor het zelf alternatieve huisvesting nodig heeft? Gaat Rijswijk de rijkssteun uit het akkoord gebruiken? Hoewel de gemeente Rijswijk de noodzaak

van een betere doorstroom en alternatieve huisvesting onderschrijft, adviseerde zij niet in te stemmen met het akkoord. De opgave wordt namelijk eenzijdig bij gemeente en woningcorporaties neergelegd, zonder dat randvoorwaarden als financiering en regelgeving helder zijn. Daarnaast zijn wij terughoudend, mocht dit akkoord leiden tot een onverwachte extra verplichting die het bestaande gemeentelijke beleid doorkruist. Nu het akkoord toch is gesloten en gemeenten een plan moeten opstellen voor april 2027, pakken wij deze opgave uiteraard constructief op.

6. Wassenaar ontvangt dankzij de uitruil extra geld uit het gemeentefonds en via specifieke uitkeringen. Hoeveel inkomsten loopt Rijswijk mis doordat het geen opvangplekken meer in de eigen gemeente heeft? Heeft u over die verdeling met Wassenaar afspraken gemaakt? De middelen die een gemeente ontvangt vanuit het Rijk voor opvang van asielzoekers zijn beperkt. Deze zijn reeds verwerkt in de begroting van Rijswijk. De gemeente ontvangt de SPUK middelen en gemeentefonds middelen voor taakstelling huisvesting statushouders.
7. Hoe groot is de taakstelling asielopvang van Rijswijk volgens de Spreidingswet? In de berichtgeving staan 272 plaatsen, terwijl wij menen dat het aantal 291 is. Welk getal klopt, en hoeveel plaatsen moet Rijswijk na de uitruil nog zelf regelen? De indicatieve taakstelling voor Rijswijk bedraagt in totaal 291 plekken inclusief 19 AMV.
8. Waar en wanneer gaat het college die resterende plaatsen realiseren? Wat bedoelt u met de mededeling dat Rijswijk ‘nagenoeg’ aan de Spreidingswet voldoet? In december krijgt de gemeente de definitieve taakstelling. Het college gaat ervan uit dat dit aantal lager zal zijn dan het indicatieve gezien de landelijk afnemende instroom van asielzoekers.
9. Waarom kiest het college voor een uitruil van een tijdelijke opvangtaak tegen een blijvende opgave? Asielopvang is tijdelijk. Statushouders die een woning krijgen, wonen hier blijvend. Dit betreft een politieke keuze. Met deze deal investeren we in inwoners die onderdeel zijn en blijven van de Nederlandse samenleving.
10. InRijswijk meldt dat de overeenkomst twee jaar geldt. Wassenaar wil het azc op Duinrell vanaf 2029 terugbrengen naar 590 plaatsen, en de contracten met het COA en Duinrell lopen in maart 2028 af. Is het college ervan op de hoogte dat Wassenaar het azc vanaf 2029 wil verkleinen? Wat is in de overeenkomst juridisch vastgelegd over de jaren 2028 tot en met 2031? Het uitgangspunt is dat de uitruil geldt voor 5 jaar en gaat in op 1 januari 2027.
11. De minister neemt in december 2026 een nieuw verdeelbesluit. Hoe is gewaarborgd dat de uitruil in dat verdeelbesluit wordt erkend? Wat gebeurt er als de taakstelling van Rijswijk daarin hoger uitvalt? De minister neemt een beslissing aan de hand van de provinciale opvangplannen. De uitruil van Rijswijk en Wassenaar wordt opgenomen in het Provinciaal opvangplan van de Provincie Zuid Holland.
12. Volgens berichtgeving zijn de afspraken met Wassenaar gemaakt binnen de Regionale Regietafel Haaglanden. Hoe vaak is de Regionale Regietafel sinds de installatie van het huidige college van B&W van Rijswijk bijeengekomen over de tweede cyclus van de Spreidingswet? Dat is tweemaal, te weten op 18 september en op 13 november. Kan het college per bijeenkomst aangeven wie Rijswijk vertegenwoordigde: de portefeuillehouder, een andere bestuurder of een ambtenaar? Dit was beide keren de portefeuillehouder.
13. Kan het college schriftelijk laten zien dat het Rijk, de commissaris van de Koning en de Provinciale Regietafel Zuid-Holland met deze uitruil instemmen? Wilt u die stukken met de raad delen? De wethouder kan de toezegging doen om het provinciaal opvangplan ter kennisname aan de raad te doen toekomen, zoals deze door de commissaris van de Koning aan de minister wordt aangeboden. Geldt die instemming ook voor de volledige periode van vijf jaar, dus ook na een nieuw verdeelbesluit? Onze deal zal voor de derde cyclus worden ingebracht zoals is overeengekomen.
14. Verschillende commissarissen van de Koning schreven in januari 2026 aan de minister dat uitruil van asielopvang tegen huisvesting van statushouders in de praktijk vastloopt. De

reden: de meeste gemeenten halen hun eigen taakstelling statushouders nauwelijks. Hoe beoordeelt het college die waarschuwing, gezien de achterstand van Rijswijk? Ambtelijk is een werkgroep gestart met deze opgave.

15. De minister heeft gemeenten die tekortschieten ontboden en dreigt zo nodig zelf vergunningen voor opvanglocaties te verlenen. Heeft Rijswijk de afgelopen twee jaar bestuurlijke gesprekken gevoerd of brieven ontvangen in het kader van interbestuurlijk toezicht, over asielopvang of over de huisvesting van statushouders? Wilt u die correspondentie met de raad delen? Wij hebben een brief van de minister ontvangen dat de gemeente Rijswijk voldoet aan de Spreidingswet. Daarnaast ontvangt de gemeente tweemaal per jaar een voortgangsbrief van de provincie over de taakstelling statushouders (lopend van trede 0t/m4) omdat Rijswijk momenteel op (https://zuid-holland.maps.arcgis.com/apps/instant/portfolio/index.html?appid=ea650a20471d451587169bcc24de0dad) trede 1 staat, hoeft de gemeente hierover nog niet met de provincie in gesprek. Is het college bekend met het verzoek van de minister om geen huidige azc locaties te sluiten? Ja. Is er door het COA al contact gezocht over de sluiting van het azc? Ja. Heeft het COA daarbij een verzoek gedaan om de huidige locatie open te houden? Ja.
16. Welke risico's ziet het college dat Rijswijk na 2027 alsnog onder verscherpt toezicht komt, bijvoorbeeld omdat de opvang in Wassenaar wegvalt of de huisvesting van statushouders achterblijft? Na bekendmaking van het verdeelbesluit waarin onze uitruil is opgenomen is het opvangen van 200 asielzoekers een wettelijke taak voor de gemeente Wassenaar. Vanwege het aangenomen coalitiestandpunt om met uiterste terughoudendheid statushouders in reguliere sociale huurwoningen te huisvesten, is een ambtelijke opdracht uitgezet. Hierbij wordt onderzocht via welke alternatieve huisvestingsvormen de gemeente alsnog aan haar taakstelling kan voldoen. De extra opgave die voortvloeit uit de recente uitruil, wordt hierin meegenomen.
17. Waarom moet een azc dat volgens alle betrokkenen goed functioneert in mei 2027 sluiten? Welke inhoudelijke argumenten heeft het college daarvoor, naast de afloop van het contract? Dit is een politieke keuze. Het college investeert in inwoners die onderdeel zijn en blijven van de Nederlandse samenleving.
18. Hoeveel van de huidige ongeveer 350 bewoners kunnen terecht in het azc van Wassenaar? Klopt het dat Wassenaar geen ruimte heeft voor overplaatsing van de huidige bewoners, omdat de 200 plaatsen worden ingevuld met de bezetting die er al is? De huidige noodopvang locatie in Rijswijk wordt geëxploiteerd door het COA. Het COA is verantwoordelijk voor het herplaatsen van de bewoners van de noodopvang in Rijswijk. Om dit zo soepel mogelijk te laten verlopen zijn we nu al in gesprek met COA.
19. Waar gaan de huidige bewoners na mei 2027 naartoe? Welke afspraken heeft het college met het COA gemaakt om te voorkomen dat zij in noodopvang belanden? De huidige noodopvang locatie in Rijswijk wordt geëxploiteerd door het COA. Het COA is verantwoordelijk voor het herplaatsen van de bewoners.
20. Hoeveel bewoners hebben op dit moment betaald werk in de regio? Hoeveel kinderen gaan in Rijswijk naar school? Wat doet het college om te voorkomen dat zij hun werk en school kwijtraken? Het AZC Rijswijk wordt geëxploiteerd door het COA. De gemeente houdt geen cijfers bij over de bewoners op het AZC in Rijswijk. Informeel heeft het AZC Rijswijk ons laten weten dat ongeveer 10% van de huidige bewoners momenteel betaalde arbeid verricht. Idem is dit voor onderwijs, dit is een verantwoordelijkheid van COA.
21. Hoeveel statushouders met een koppeling aan Rijswijk wonen nu in het azc aan de Lange Kleiweg? Zijn zij meegeteld in de huisvestingsopgave? De statushouders die door het COA aan de gemeente Rijswijk zijn gekoppeld, verblijven verspreid over opvanglocaties in het hele land. Slechts een klein deel van deze groep woont momenteel in het azc aan de Lange Kleiweg. Alle statushouders die aan Rijswijk zijn gekoppeld, ongeacht op welke opvanglocatie in Nederland zij nu verblijven, tellen mee in de huisvestingsopgave van de gemeente.

22. Het COA betaalt nu ongeveer €450.000 per jaar aan huur voor het terrein. Wat is de bestemming van het terrein na mei 2027? Is er een concreet plan met dekking, en wat kost leegstand of ontmanteling? U ontvangt op korte termijn een RIB waarin de functionele invulling van het terrein aan de Lange Kleiweg (Hof van Elsenburg) wordt toegelicht.
23. Wat zijn per saldo de financiële gevolgen van sluiting plus uitruil voor de begroting over 2027 tot en met 2031? Wij vragen om een overzicht van gemiste huurinkomsten, gemiste rijksbijdragen, kosten van huisvesting en begeleiding van statushouders, en kosten voor het terrein. Deze zijn verwerkt in de begroting:

    - Huurinkomsten COA: De jaarlijkse huurinkomsten van circa € 450.000 komen te vervallen. In 2027 Kleine nog een afbouwregeling, waarbij gedurende de afbouwfase 50% van de huur wordt ontvangen. Vanaf 2028 vervallen deze inkomsten structureel.
    - Gemeentefonds Spreidingswet: De bijdrage van circa € 46.000 per jaar komt naar verwachting te vervallen.
    - Gemeentefonds jeugdhulp: De bijdrage van circa € 9.000 per jaar voor kinderen in het AZC komt naar verwachting te vervallen. Hiertegenover kunnen ook uitgaven wegvallen.
    - Begeleiding statushouders: Voor de inburgering en begeleiding van statushouders zijn verschillende rijksmiddelen beschikbaar, waaronder de SPUK Inburgering. In hoeverre deze middelen de kosten volledig dekken, is afhankelijk van de aard en omvang van de ondersteuning. Tot op heden zijn de middelen voldoende.
    - Huisvesting statushouders: De financiële gevolgen worden nader uitgewerkt. Hierbij worden verschillende huisvestingsmogelijkheden onderzocht.
    - Kosten AZC-terrein: Eventuele kosten voor ontmanteling, herstel en oplevering van het terrein worden betrokken bij de financiële afwikkeling, voor zover deze voor rekening van de gemeente komen.

24. Wat is de juridische status van de afspraak met Wassenaar? Is de bestuursovereenkomst al ondertekend, en zo nee, wanneer en door wie wordt zij ondertekend? De afspraak staat. Deze is ook zo verwerkt als opgave aan de Regionale Regietafel. De afspraak moet nog worden vastgelegd in een bestuursovereenkomst. Beide portefeuillehouders (wethouders) zijn gemandateerd door de colleges om deze te ondertekenen.
25. Volgens berichtgeving kan de gemeenteraad van Wassenaar op 24 november aandachtspunten meegeven, voordat het college de afspraken op 26 november aan de provincie doorgeeft. Is het college bereid de Rijswijkse raad dezelfde gelegenheid te geven, en de overeenkomst pas te ondertekenen nadat de raad zich erover heeft uitgesproken? Het bevoegd orgaan is het college. besluitvorming is aan het college.
26. Wethouder Peters spreekt van ‘een unieke en eenmalige kans’. Welke alternatieven heeft het college onderzocht, bijvoorbeeld verlenging aan de Lange Kleiweg, een kleinere locatie in Rijswijk of uitruil met een andere gemeente? Wilt u die afweging met de raad delen? Er is ambtelijk geen opdracht gegeven vooruitlopend op de uitruilafspraak alternatieven te onderzoeken.
27. Wassenaar heeft de afspraken op 12 november openbaar gemaakt, inclusief aantallen en looptijden. Waarom informeert het college de Rijswijkse raad hierover onder geheimhouding tot en met 13 november? Hoe kan het dat Wassenaar de informatie al op 12 november naar buiten brengt? Is hier afstemming over geweest? Ja. Is het college het met ons eens dat het op z’n minst niet netjes is naar de Rijswijkse gemeenteraad dat wij pas op 13 november een reactie kunnen geven, terwijl de afspraak al op 12 november op straat ligt? Wethouder Peters heeft beloofd aan de raad om haar te informeren over de stand van zaken rondom de tweede cyclus van de Spreidingswet voor de begrotingsraad. De uitruil met Wassenaar was nog niet rond, daarom heeft u onder geheimhouding de informatie ontvangen. Rijswijk heeft als datum gehanteerd de dag van de regionale regietafel.

28. Het college belooft de raad ‘zo spoedig mogelijk’ te informeren over de uitwerking van de huisvestingsopgave en de financiën. Wanneer precies? Is het college bereid die informatie te leveren voordat de bestuursovereenkomst wordt ondertekend? Op dit moment werken wij ambtelijk aan een plan waarin zowel de huisvestingsopgave als de financiële uitwerking wordt meegenomen. Deze uitwerking loopt gelijk op met de opdracht vanuit het akkoord van het Rijk, VNG, IPO en Aedes over aanvullende vormen van huisvesting (zoals aangegeven in het antwoord op vraag 5), waarvoor een deadline van april 2027 geldt. In verband met het korte tijdpad van ondertekening van de bestuursovereenkomst, hierdoor kan het college deze informatie niet aanleveren voor ondertekening.

Namens de fractie van Pro Rijswijk
Maarten van ‘t Eind